

Մ Ա Յ Ր Հ Ա Յ Ր Ե Ն Ի Ք Ո Ւ Մ

1. ԱՃԵՄՅԱՆ

ՍՍՌՄ ԳԵՐԱԳՈՒՅՆ ՍՈՎԵՏԻ ԸՆՏՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐՈՒՆ ԱՌԹԻՎ

Մարտի 12-ը տոնական անմոռանալի օր էր սովետական ժողովրդի համար։ Այդ օրը տեղի պիտի ունենային ՍՍՌՄ Գերագույն Սովետի՝ Սովետական Գերագույն մարմնի ընտրությունները։ Օրերե, շաբաթներե ի վեր պատրաստություններ կտեսնվեին այդ նպատակով, բացատրություններ կտրվեին, որպեսզի ժողովուրդը ընտրություններու օրը դիտակցաբար օգտվի կոնստիտուցիայի իրեն շնորհած իրավունքն։

Այդ ընտրությունները, ինչպես նշեցին բոլոր թերթերը, տեղի ունեցան ժողովուրդներու հայրենասիրական անօրինակ վերելքի ու քաղաքական ակտիվության պայմաններու մեջ, հանդիսանալով սովետական ժողովրդի բարոյա-քաղաքական միասնության սքանչելի ցույց։ Այն իրողությունը, որ այս ընտրություններուն մասնակցեցավ 111.000.000 անձ, և Գերագույն Սովետի դեպուտատներու ընտրության մասնակցելու իրավունք ունեցողներու 99,73 տոկոսը ու Ազգություններու Սովետի դեպուտատներու ընտրության մասնակցելու իրավունք ունեցողներու 99,72 տոկոսը, ձայն տալով կոմունիստներու և անպարտիականներու թլոկի թեկնածուներու օգտին, ցույց կուտա թե Սովետ Միության Գերագույն այս մարմինը և կառավարությունը ամբողջովին կհիմնվին ժողովրդի միասնական, ամրակուռ կամքին վրա. բան մը, որուն նմանը ո՛չ եղած է և ո՛չ ալ գոյություն ունի ուրիշ ժողովուրդներու կյանքին մեջ։

Ամեն մեկ սովետ քաղաքացիի խոր համոզումն է՝ թե քվեարկելով առաջադրված թեկնածուներուն ի նպաստ, քվեարկած կըլ-

լա Սովետ Հայրենիքի հզորության և անպարտելիության, անոր արդյունաբերության, գյուղատնտեսության և կուլտուրայի նոր վերելքի, սովետ ժողովուրդներու անխախտ բարեկամության և անոնց բարոյա-քաղաքական միասնության ի նպաստ։ Ամեն մեկ սովետ քաղաքացիի խոր համոզումն է նաև, թե քվեարկելով առաջադրված թեկնածուներուն ի նպաստ, քվեարկած կըլլա Ստալինյան արտաքին իմաստուն քաղաքականության ի նպաստ, նաև ժողովուրդներու միջև տեական խաղաղության, թշվառությանց ամուրդումի և մարդկային ապագա բարօր կյանքին ի նպաստ։

Այս բոլորեն զատ, դրամական փոփոխությունը, քարտերու դրության ջնջումը, ապարանքներու գներու իջեցումը երեք անգամ, ռուբլիի արժեքի վերահաստատումը և ամին կարգի ապրանքներու խանդավառիչ առատությունը սովետ երկրներու մեջ, իրողություններ են, որոնք սիրով և երախտագիտությամբ կլեցնեն բոլոր սրտերը, անձնվիրության զգացումով կզեղուն բոլոր հոգիները։ Ահա՛ զաղտնիքը ընտրություններու այսքան փայլուն հաջողության։

Մարտի 12-ի առավոտը երկինքը իր ժրպտուն երեսը բացած էր մեր գլխուն վերևը, ու արևը իր մեղմ ճառագայթներով կզգվեր փողոցները լեցնող բազմություններու ճակատները։ Ժողովուրդը ոգևորված էր իր առաջադրած թեկնածուներով, որոնց մեջ կգտնվեին հայ ժողովրդի մեծ բարեկամ Ստալին և մեր ժողովրդի մեծանուն զավակ-

ները՝ Ա. Միկոյան, Գ. Հարությունյան, Ս. Կարապետյան, Մ. Պապյան, Վ. Համբարձումյան և ուրիշները:

Հայ ժողովուրդը, սովետական մյուս բոլոր ժողովուրդներու հետ ու անոնց պես, այդ օրը միահամուռ մասնակցեցավ քվեարկության, ցույց տալով անսահման նվիրվածություն իր Հայրենիքին, իր Մեծ Առաջնորդին, ցույց տալով քաղաքական հասունություն, միասնություն և անթերի կարգապահություն: Որովհետև այն բոլոր տեսակետները, մտածումներն ու զգացումները, որ սովետաշխարհի մյուս ժողովուրդներուն են, մտածումներն ու զգացումներն են՝ նաև մեր ժողովուրդին: Մեր շահերը հաշտ ու համերաշխ են սովետական մյուս ժողովուրդներու շահերուն հետ և կկազմեն այն հզոր ազդակը, որ մեզ այնքան մոտիկ կպահանջ մյուս բոլորին:

Ու մինչ մարտի 12-ի առավոտը գարնան անուշ արևով ողողված փողոցներին անցնելով իմիներու հետ, կմտանայի քվեատուփին, նոր, խանդավառող զգացումներու հորդություն մը կընցներ սիրտս, խանդավառող՝ անօր համար, որ աշխարհի ամենահզոր պետության, — որ իմ հարազատն է ու պաշտպանը, — Գերագույն մարմնի ընտրություններուն մասնակցելու պատիվը կներշնչեր ինձի: Միաժամանակ կհիշեմ, որ դեռ հարյուր հազարավոր տարագիր հայեր կան դուրսը, որոնք պիտի ուզեին մասնակից ըլլալ այդ պատիվին ու չեն կրնար, որոնք հոգիով մեզի հետ են, բայց մարմնով հեռու...

Ու հետո, սա մտածումը՝ ի՞նչ էինք երեկ և ի՞նչ ենք այսօր: Այդ ահավոր երեկը, երբ կործանումի ու անհետացումի դուռն էինք հասած, պարտության ամոթը ճակատնուռ, ու այսօր՝ հավասարազոր անդամն ենք աշխարհի ամենազորավոր պետությունը կազմող Սովետ Միության, մեր սեփական երկրով, մեր սեփական կառավարությամբ, մեր արդյունաբերությամբ և մշակութային կյանքով: Երեկ ճշմարիտ վայաստանի էր փոխ-

ված մեր Հայրենիքը, ուրկե ամեն մարդ կաշխատեր խուլս տալ. այսօր ծաղկուն ու բարգավաճ Հայաստանն է ան, որ իրեն կքաշե մեր բոլոր տարագիրները, Հայրենիքի սիրով տանջվողները: Ու մենք բախտ ունեցանք տեսնելու ուրախադիթ վերադարձը հազարներուն, որոնք մարտի 12-ին, հպարտության նույն զգացմունքով մոտեցան քվեատուփերուն, իրենց ձայնը տալու համար այն մեծանուն մարդու օգտին, որմե կսպասվի իրագործումը մեր բոլոր երազներուն...

Սովետ Գերագույն մարմինը այժմ ընտրված է: Եվ այդ ընտրություններու ընթացքն ու արդյունքը անշուշտ ունին համաշխարհային նշանակություն: Եթե ան, ներքին տեսակետով անգամ մը ևս ցույց տվավ սովետ բազմազգ ժողովուրդներու միջև տիրող եղբայրական հարաբերությունն ու համերաշխությունը, նաև անվերապահ համամըտությունը, անոնց և կառավարության միջև, արտաքին աշխարհի համար ան ստացավ հանգամանքը հզոր ցույցի մը երկու հարյուր միլիոննոց ժողովրդի մը միասնականության, կազմակերպվածության. ան եղավ ցուցադրությունը սովետական անխորտակելի ուժին:

Նույն տեսակետներն ու նույն զգացումներն ունին նոր դեմոկրատիայի երկիրները, ինչպես նաև միլիոնները մնացյալ մարդկության հառադդիմական տարրերուն, որոնց համար Սովետ Միությունը խաղաղության և բարօր կյանքի երաշխիք մըն է: Մեծ է հմայքը սովետական կառավարության:

Հայ ժողովուրդը բախտավոր է, որ անցյալի մեջ այնքան դառնություն և արհամարհանք տեսած, այսօր անդամ է Սովետական Հզոր Միության, ա՛յն Միության, որ խաղաղության ամրակուռ պատվարն է:

Չէ՞ որ դարերե ի վեր մեր աղոթքը եղած է՝ ճերվրի վրա խաղաղություն և մարդոց միջև հաճություն...»